

Üç milyonluq şəhərdə onun üzünü itirdim

Oğuz Ayvaz

bağışla, deməyə məcburam sən ev ola bilmədin, nə də şəhər
neftinin qoxusu, buruqlar, bulvar bizi daha da tənalaşdırdı.
məsələn, mənə elə gəlir, gülməli çıxsada deyəcəm:
sevdiyim qızla aramızda sən girdin,
üç milyonluq şəhərdə onun üzünü itirdim.
sənə qalsa boş şeydir, elə mənə görə də.

mən sənin qədər adam itirməsəm də,
səni tərk edənlər kimi tərk edildim...
mən də şəhərim, Bakı...
küçələrin adları yazılmayan şəhər,
bilet satılmayan, gediş-gəlişi olmayan,
sakinlərin durmadan gəzişdiyi şəhər...

Mən də şəhərim

üç milyonluq ayağın tapdaladığı, Bakı
mən siqaret kötüklerinin küləyə qoşulub,
pişiklərə sığal çəkdiyi, zibil qutularının aşib-daşdığı
qadınların addımları ilə qışqır-bağıra düşən sükut bombasının
alçaq binaların yanında duran bahalı maşınların,
uşaq çığrıtlarının köhnə bir mahnıya qoşulub
əl-ələ tutduğu küçələrdən keçirəm...

Bakı, sənin düz üzünə deyirəm, qulaqlarını dörd aç,
şəhərlərdə deyil, uşaqların gülüşündə,
qadınların paltar asdığı zivələrdə,
sərxoşların gecəyə bəstələdiyi mahnılarda gəzişirəm,
məni küləklərin, göydələnlərin, Xəzər dənizinin deyil,
üç milyonluq tənha adamların incidir...

məni eşidirsən, sənə səslənirəm,
atamın, anamın uyuduğu torpağın üstünü aç,
mən belə nəfəs ala bilmirəmsə, onlar torpaqda nə çəkir görənlər?
niyə səni sevmirlər Bakı?
sən ki çoxlarının sığınacağı, arzularının limanı
kasıb adamlarının cibinə pul basdığı şəhərsən...

mən səni söymürəm, əsəbiləşmirəm də sənə,
şəhər xatirələrin əli cibində veyil-veyil dolaşmağıdır axı,
sənin günahın yoxdur, heç vaxt hüsurun paytaxtı olmadın,
üç milyonluq övladların gəmi fırtınasından sonra sağ qalanlar,
sənin evində dava saldılar onlar,
ocağımıza kül üfürənlər,
ona görə bu qədər kirlidir hava,
tüstülər adamlar tək gəzişir küçələrində...

İşğal olunmuş hissələr

sən işğal olunmuş torpaq,
gözlerində güllələrin işığı,
evimizə düşür ay işığı,
aramıza çəkilən tikanlı məftil,
sən minalanmış sahəsən,
hissələrinə toxunub partlayacam,
bir az sənə bulaşacam,
bir az heçliyə...
əllərinin gerisində qaldı əllərim,
atışa-atışa geriye çəkilən əsgərlər kimi,
bəlkə barış oldu, bəlkə dur dedik,
bəlkə uşaqların baxışları saxladı tankla gələn qoşunları
səni işğal etmək istəyən hissələri.
sən işğal olunmuş torpaq kimisən,
sənə gedən yollar yuxularımda yalnız,
heç kimi öldürmədən, uşaqları aqlatmadan,
evləri yandırmadan səni sevirəm de...
səni sevirəm de, yoxsa savaşa başlayacaq,
güllələr uçacaq gözəl yerlərdə, ağacların arasında
atılan toplar kənara atacaq bizi
səni sevirəm de.

Səni Sevməyin resepti

səni sevmək güllələnən uşaqların qabağına keçmək,
səni sevmək bütün insanlara gül pələngi,
qarşından keçənlərə gülümsəmək,
limon satan qadına salam vermək,
süpürgeçilərə kömək etmək, zibil yığınlarla bərabər zibil toplamaq

səni sevmək böyük şəhərlərin kiçik insanlarını bağrına basmaq,
səni sevmək qocaları baxışla cavanlaşdırmaq,
bütün insanları uşaqlaşdırmaq,
rəngli şarlarla böyük bir meydançaya toplamaq bütün insanları

və səni sevmək təkə dənizi, günəşi, dağları, ağacları,
quşları, buludları deyil
bataqlıqları, xarabalıqları, üfunət iyi gələn
gölməçələri sevməkdir
uşaq simasına çevirmək onları gözələrinə.

səni sevmək sənə dəlişib qalmaq deyil,
səni sevmək bu qoşqocaman dünyaya, bu altı milyardlıq insanlara
bu getmədiyimiz, görmədiyimiz milyonlarla
şəhərlərin küçələrinə evinizin evyanından baxmaq kimi...

səni sevmək Tanrıya əlini toxundurmaq kimi,
yeni sevgilim, səni sevmək
bütün savaşlara,
bütün güllələrə yox əmridir!

Ölüm

elə gözəl deyirdin, özümü öldürəcəm
elə gözəl, elə həyat dolu
hələ deməyindən sonrakı gülüşün
əl sallayışın, gözlerini qırpmayın,
adımı çəkirdin "ölüm"lə birgə,
məni anlamırlar deyirdin
elə gözəl deyirdin, elə aydın
anlayırdım səni.
əlin yananda, bütün günü ondan danışırıydın,
yanan yeri göstəriridin, sonra necə baş verdiyini
arxasınca özünü öldürməyini...
ağacları çox sevirdin, bir də pişikləri,
şəkillərini göstəriridin,
ağaclı, pişikli şəkillərini...
gözələrin bir yerə baxırdı,
ağacları, pişiklərə, telefona
ölümündən danışırıydın, sabah özünü öldürəcəyindən,
elə gözəl, elə həyat dolu
eynən əlini yandırdığını danışdığın kimi.
elə gözəl deyirdin, elə həyat dolu,
adamın lap ölməyi gəlirdi...